

Schoolplan 2020-2024

SBO De Wissel

Van Oldeneellaan 18
4902 ZC Oosterhout
0162-453685
www.dewisselsbo.nl

Inhoud

Voorwoord en vaststelling

Hoofdstuk 1 Dit zijn wij

Hoofdstuk 2 Hier zijn we trots op – pedagogisch klimaat

Hoofdstuk 3 Het onderwijskundig beleid

Hoofdstuk 4 Hier willen we naar toe

Hoofdstuk 5 Ons stelsel van kwaliteitszorg

Hoofdstuk 6 Het personeelsbeleid

Bijlage Meerjarenbeleidsplan

***“Samen, doelgericht, respectvol en op basis van
vertrouwen, aansluiten bij de talenten en optimaliseren
van de mogelijkheden van onze leerlingen”***

Voorwoord

In dit schoolplan staat beschreven waar SBO De Wissel voor staat, op welke gebieden we ons (verder) willen ontwikkelen en verantwoorden we ons op onderwijskundig -, personeels- en kwaliteitsbeleid.

We zijn trots op ons huidige pedagogische klimaat en zijn er ons van bewust dat we hier continu aan zullen moeten blijven werken om dit geborgd te houden binnen onze organisatie. Naast blijvende aandacht voor huidige ontwikkelingen zoals passende perspectieven, Parwo, executieve functies, begrijpend luisteren/lezen en woordenschat, zullen we de komende schoolplanperiode ook een aantal nieuwe ontwikkelingen in gang zetten.

De veranderende rol van het SBO binnen het samenwerkingsverband vanwege de ontwikkelingen rondom Passend Onderwijs, vraagt iets anders van ons personeel. Wij zullen de expertise die er binnen De Wissel ruimschoots aanwezig is, bewuster gaan uitdragen en inzetten om bij te kunnen dragen aan een optimale ontwikkeling van alle kinderen. Een ontwikkeling die naadloos aansluit bij de ambities van het Regionaal Samenwerkingsverband Breda e.o.

Doordat Praktijkschool De Zwaikom en SBO De Wissel sinds schooljaar 2019-2020 een cluster vormen met één integraal schoolleider, zijn er kansen ontstaan om een doorgaande leerlijn in samenwerking met het Praktijkonderwijs te ontwikkelen. Een kans die we met beide handen aanpakken en de komende jaren gaan uitbreiden. Tevens gaan we inzetten op bewegend, handelend en onderzoekend leren en daarmee inzetten op talentontwikkeling. Er zullen praktijkvakken in alle groepen worden verzorgd. De kwaliteitszorg gaan we versterken door analyses te maken op schoolniveau. Iets dat in het SBO tot op heden moeizaam gaat.

Onze aansturingsfilosofie is gericht op gezamenlijke verantwoordelijkheid, professionele dialoog & ontwikkeling. Een fijn en professioneel team maakt dat je een werkplek kunt bieden waar mensen zich gewaardeerd en gezien voelen. Ieders aandeel is belangrijk. Het is dan ook vanzelfsprekend dat we bij de totstandkoming van dit schoolplan de input van personeel, ouders en leerlingen hebben gebruikt. Immers ...

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder!”

Salo Timmermans
Jacqueline van Dongen
Ilse van Rijen

Instemming en vaststelling

Dit schoolplan 2020 - 2024 is vastgesteld door het bevoegd gezag overeenkomstig de bepaling in artikel 27, eerste lid van de Wet op de Primair Onderwijs (WOP) met instemming van de medezeggenschapsraad conform de bepalingen in artikel 10 onder b van de Wet medezeggenschap op scholen (Wms).

Handtekening Loek Oomen, bestuurder Stichting Delta-onderwijs

Verklaring

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van SBO De Wissel in te stemmen met het Schoolplan geldend voor de periode 1 augustus 2020 tot 1 augustus 2024.

Namens de medezeggenschapsraad,

Plaats:

Datum:

Naam:

Functie:

Hoofdstuk 1 Dit zijn wij

SBO de Wissel is een katholieke school. Op 1 augustus 1998 is de school ontstaan door een samenvoeging van de Augustinusschool (school voor kinderen met leer –en opvoedingsmoeilijkheden) en De Rank (school voor moeilijk lerende kinderen). Vanaf die datum zijn we een SBO, een speciale school voor basisonderwijs.

De Wissel wil een didactisch en orthopedagogisch instituut zijn, dat zich richt op drie belangrijke taken, namelijk:

1. Onderwijsfunctie:

Het geven van adaptief onderwijs aan kinderen die ten gevolgen van leerproblemen en/of sociaal-emotionele problemen specialistische en intensieve zorg behoeven. De reguliere basisschool of een andere onderwijsinstelling kan niet de onderwijsleeromgeving bieden die voor deze leerlingen noodzakelijk is. Het kan voor komen dat de didactische, sociale of psychische ontwikkeling van een leerling zodanig gunstig verloopt, dat deze teruggeplaatst kan worden naar het reguliere onderwijs.

2. Observatiefunctie:

Bij een aantal leerlingen is nog niet duidelijk welke onderwijssetting het beste aan kan sluiten bij de onderwijsbehoeften van een leerling. Soms is een korte observatieperiode dan van belang. Bij jonge leerlingen verloopt de ontwikkeling nog zo ongelijkmatig dat daardoor een diagnose niet altijd eenvoudig is vast te stellen. Zij krijgen een TLV voor een beperkte periode. Het is dan aan de SBO om voor deze leerlingen de (onderwijs)behoeften in kaart te brengen middels observatie en onderzoek. Daarbij zal steeds bekeken moeten worden welke school voor een passend aanbod kan zorgen (regulier onderwijs, SBO of (V)SO).

3. Expertisefunctie:

Het verrichten van zorgtaken en bijdragen aan deskundigheidsbevordering binnen het samenwerkingsverband. Dit vindt plaats door:
de collegiale consultatiegever (CC'er) die participeert in ondersteuningsteams en het deelnemen aan de diverse netwerken binnen het samenwerkingsverband.

Onze leerlingen

De Wissel is een streekschool. De leerlingen zijn afkomstig vanuit Oosterhout en omliggende dorpen, horende bij het RSV Breda e.o.

Scholen in het SBO hebben dezelfde kerndoelen als gewone basisscholen. Maar de leerlingen in het SBO krijgen meer tijd om die te halen. Op De Wissel zijn de groepen kleiner, verwachten we dat leerkrachten een Master EN halen en is er meer deskundigheid ter ondersteuning aan het leerproces. In principe stromen onze leerlingen uit naar het vmbo, het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs.

Er worden uitsluitend leerlingen geplaatst die een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) hebben ontvangen van de Commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (CTLV). In de toeleiding naar een aanvraag TLV wordt altijd iemand (CC'er, psycholoog, directie) vanuit De Wissel betrokken. Deze bepaalt mede of

deze leerling voldoende ondersteund kan worden binnen SBO De Wissel. De CC-er dient al in een vroeg stadium betrokken te zijn bij de leerling zodat deze de reguliere basisschool kan ondersteunen bij handelingsverlegenheid.

Wanneer er een TLV is afgegeven, is dit altijd voor bepaalde tijd. Na deze periode moet bepaald worden hoe nu verder:

- plaatsing handhaven binnen het SBO
- een verwijzing aanvragen voor het SO
- terugplaatsing aanvragen voor Bao

Onze missie

Samen werken aan de doelgerichtheid van handelen. Daarbij zijn hoge verwachtingen en vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van groot belang. Samen gaan we de uitdaging aan, waarbij perspectieven op maat niet alleen voor de leerlingen gelden.

De missie voor de komende planperiode blijft:

***“Samen doelgericht, respectvol en op basis van vertrouwen,
aansluiten bij de talenten en optimaliseren van de
mogelijkheden van onze leerlingen”***

Onze kernwaarden

De waarden van onze school zijn respect, veiligheid, zelfstandigheid en vertrouwen. Deze hoofdwaarden worden naar de kinderen vertaald als:

***Ik ben aardig
Ik houd me aan de afspraken
We praten met elkaar***

Alle schoolregels zijn te herleiden naar onze waarden.

Deze waarden zijn terug te vinden in heel de school. Je kunt ze herkennen aan onze pictogrammen van het autisme team. Zo om een eenduidige lijn door school te laten lopen.

Onze ambitie

De Wissel is een netwerkschool en heeft als doel; optimale ontwikkeling voor álle kinderen.

Onze visie op onderwijs en leren

De Wissel streeft ernaar om het kind voldoende kansen te bieden om zijn/haar ontwikkelingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te ontplooien. Aan het pedagogisch handelen liggen de concepten adaptief onderwijs en SWPBS ten grondslag.

Ons onderwijs is op ontplooiing van ontwikkelingsmogelijkheden georiënteerd door:

- het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat, dat voldoende kansen biedt aan vertrouwen, ondersteuning en uitdaging;
- tegemoet te komen aan de basisbehoeften van kinderen (competentie, autonomie en relatie);
- het creëren van een leer- en leefomgeving waar de leerlingen gerespecteerd en gewaardeerd worden;
- leerlingen vertrouwen te laten krijgen / behouden in eigen ontwikkelingsmogelijkheden.

Ons onderwijs is gericht op optimaal leren door:

- het bieden van een rijke, betekenisvolle omgeving;
- positieve en reële hoge verwachtingen te hebben van kinderen;
- tegemoet te komen aan actuele instructie- en ondersteuningsbehoeften;
- activiteiten te laten plaatsvinden in de zone van de naaste ontwikkeling;
- het streven naar een brede ontwikkeling;
- het formuleren van ontwikkelingsperspectief bij instroom van de leerling;
- het bevorderen van interactief onderwijs;
- het bieden van structuur en duidelijkheid;
- kinderen voorbereiden om op volwaardige wijze deel te kunnen nemen in de maatschappij van de toekomst. (21^e century skills)

Een belangrijke opdracht is de leerlingen te motiveren om (weer) actief deel te nemen aan hun ontwikkelingsproces. Veel van onze kinderen hebben negatieve onderwijservaringen opgedaan. Het vertrouwen in het instituut school en in zichzelf is vaak ernstig geschonden. Onze pedagogische grondhouding dient dan ook gekenmerkt te worden door een positieve houding naar de kinderen. Zij zijn vaak getekend door conflicten, ontsporingen, teleurstellingen etc.. Het is de taak en uitdaging van de school om het aan ons toevertrouwde kind te accepteren, te waarderen, vertrouwen te geven, positieve verwachtingen te hebben en nieuwe kansen te blijven geven.

Deze grondhouding is ook van belang in de relatie met de ouders want ook zij moeten weer vertrouwen krijgen in het onderwijs, de school.

Wij geloven erin dat de samenwerking met de ouders de pedagogische driehoek: leerling – ouder – school pas compleet maakt.

Toch blijft De Wissel een onderwijsinstituut. Onze overtuiging is dat succesvol onderwijs pas een kans krijgt als het kind voldoende gemotiveerd is om actief aan het onderwijsproces deel te nemen. De leerling moet uitgedaagd en gestimuleerd worden om tot prestaties te komen die passen bij zijn/haar mogelijkheden. Hiertoe wordt bij instroom van ieder kind een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld en verwerkt in het groeidocument van betreffende leerling.

Wij leggen belangrijke accenten in ons onderwijs, die voor het kind aantrekkelijk zijn om er met succes aan deel te nemen. Kernwoorden zijn: betekenisvol, uitdagend, concreet, handelend, betrokkenheid en eigenaarschap van de leerling.

Hoofdstuk 2 Hier zijn we trots op pedagogisch klimaat

Het schoolklimaat (SWPBS)

In 2014 is onze school gestart met de implementatie van SWPBS (ook wel afgekort PBS). SWPBS staat voor SchoolWide Positive Behavior Support. Het is een schoolbrede aanpak waarbij alle betrokkenen zich richten op het stimuleren van gewenst gedrag door leerlingen.

Dit doen wij door:

- De waarden van de school te bepalen en de gedragsafspraken hieraan te koppelen.
- De gedragsafspraken te visualiseren.
- De gedragsafspraken daadwerkelijk in lessen goed gedrag te oefenen.
- Te werken aan een positieve schoolcultuur
- Door actief toezicht in de algemene ruimten en met name het schoolplein verder aan te scherpen.
- Afspraken te maken over ongewenst gedrag en de daaropvolgende interventies en consequenties.

Onze waarden respect, veiligheid, zelfstandigheid en vertrouwen worden concreet gemaakt d.m.v. 10 regels die gelden door heel de school. Ieder jaar weer bieden we alle 12 afspraken opnieuw aan. Dit door er iedere 3 á 4 weken 1 afspraak uit te tillen. Deze afspraak staat dan deze periode centraal en is overal terug te vinden in onze school.

Bijlage 1: Respectbeleid

Sociaal emotionele ontwikkeling

Naast veiligheid vinden wij een goede sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen essentieel voor de algehele ontwikkeling. In alle groepen worden wekelijkse lessen verzorgd m.b.v. de methode Leefstijl. Tevens hebben we twee dagen in de week een eigen SOEMOtrainer in huis om in kleinere groepen of individueel met kinderen te werken aan de sociaal emotionele ontwikkeling.

Veiligheidsbeleid

We vinden het van essentieel belang dat onze school een veilige schoolomgeving biedt. Ieder kind moet zich veilig kunnen voelen. Ieder kind is anders en dat mag. Respect en acceptatie zijn sleutelwoorden. Wij hebben de taak om die veiligheid te creëren en in stand te houden door ondersteuning te bieden. Tevens door het aanbrengen van duidelijke (preventieve) structuren. Het consequent stellen en hanteren van regels, het maken van duidelijke afspraken met leerlingen, collega's en ouders, zijn belangrijke zaken.

Bijlage 2: sociale veiligheidsplan schoolspecifiek

Bijlage 3: Internetprotocol in picto's

Stevige basis sociaal en cognitief

Of kinderen nu in het reguliere basisonderwijs zitten of op de speciale school voor basisonderwijs, de ontwikkelingsopdracht blijft hetzelfde. De speciale school voor basisonderwijs zal alleen als orthopedagogisch en orthodidactisch instituut intensiever, specifiek en planmatiger moeten werken. Intensiever verwijst naar de noodzaak van investering van extra tijd en deskundigheid en aanpassing van de organisatie aan het werken met grote individuele verschillen en vaak complexe problematieken. Specifieker verwijst naar (soms) noodzakelijke speciale onderwijs- en opvoedingsdoelen en naar speciale leerroutes die afgestemd zijn op het kind. Planmatigheid verwijst naar de noodzaak meer bewust en systematisch te signaleren, te analyseren, te handelen en te evalueren.

Het onderwijskundig concept van onze school is gericht op het verdiepen en intensiveren van de zorg voor een groep leerlingen die te kampen heeft met naar verhouding ernstige leerproblemen en/of sociaal – emotionele problemen. Deze verdieping en intensivering van zorg vindt plaats door adaptief onderwijs. Adaptief onderwijs kenmerkt zich door een veilige structuur biedende onderwijsomgeving waarin leerkrachten:

- Vertrouwen hebben in de mogelijkheden van de kinderen;
- Hoge maar realistische verwachtingen hebben van kinderen;
- De behoefte aan relatie, competentie en autonomie onderkennen en op basis daarvan;
- Uitdagende ondersteuning bieden;
- Intensieve en open relaties met ouders / verzorgers hebben;
- Voortdurend pedagogisch optimisme uitstralen.

Het onderwijs op De Wissel is mede gebaseerd op neo-Vygotskiaanse principes.

De belangrijkste kenmerken hiervan zijn:

- Het ondernemen van systematische pogingen om de ontwikkelingsmogelijkheden, waarover kinderen al beschikken, optimaal te benutten en uit te breiden.
- Het streven naar een brede persoonsontwikkeling van kinderen. Een veelzijdige persoonsontwikkeling is het hoogste doel; deze komt mede door het leren van fundamentele kennis en vaardigheden tot stand.
- Het bestaan uit sociaal-culturele activiteiten en inhouden die voor kinderen persoonlijk zinvol zijn en die betekenis voor hen hebben en/of kunnen gaan krijgen.

-
- Het steunen op het aandeel van leerkrachten. Zij stellen zich op als partner van leerlingen door hulp te geven bij de uitvoering van sociaal-culturele activiteiten. Zij bemiddelen tussen behoeften en betekenissen van kinderen aan de ene kant en cultuuroverdracht aan de andere.

Hoofdstuk 3 Het onderwijskundig beleid

Ons onderwijsaanbod

Uitstroom profielen en SBOplus

Kinderen stromen bij ons veelal uit naar het Praktijkonderwijs en VMBO. Tot groep 5 gaan wij er in eerste instantie bij elk kind vanuit dat zij uitstromen richting VMBO. Dat betekent dat in principe leerlingen het VMBO aanbod krijgen. Pas als duidelijk is dat dit niet haalbaar is, wordt het aanbod naar beneden bijgesteld. Vanaf groep 5 kunnen we leerlingen realistischer inschalen op uitstroomperspectief en het dan passende aanbod. Vanaf dan worden kinderen zoveel als mogelijk homogeen ingedeeld om een passend aanbod te kunnen bieden.

Bijlage 4a: Tabel leerroutes DMT - RSV

Bijlage 4b: Tabel leerroutes - RSV

Bijlage 5: Leerstofaanbod per vakgebied en uitstroomperspectief.

Bijlage 6: SBOplus beleidsstuk

Unitonderwijs

We werken met stamgroepen die worden gevormd door leerlingen met hetzelfde DL. Twee stamgroepen samen vormen "een unit". Binnen een unit wordt bekeken hoe het onderwijs georganiseerd dient te worden. Het is mogelijk om leerlingen uit te wisselen voor rekenen, lezen en spelling. De overige vakken volgen de leerlingen in principe in hun eigen stamgroep maar ook hier liggen mogelijkheden voor leerkrachten om eventueel uit te wisselen, indien dit de ontwikkeling van de leerlingen ten goede komt. Het uitstroomperspectief bepaalt het leerstofaanbod. Binnen een leerjaar worden de units gevormd. Hierbij streven we naar een zo homogeen mogelijke samenstelling van de stamgroepen en units. Bij een oneven aantal groepen, zal een unit uit 3 groepen bestaan.

Voorbeeld 1:

Groep 5a	Groep 5b	Groep 5c	Groep 5d (SBO plus)
Uitstroom	Uitstroom	Uitstroom	Uitstroom
VMBO GT VMBO BK	VMBO BK	Pro VMBO BK	Pro

Voorbeeld 2:

Groep 6a	Groep 6b	Groep 6c
Uitstroom	Uitstroom	Uitstroom
VMBO GT VMBO BK	VMBO BK Pro	Pro

Dit betekent dat er binnen de school op 3 niveaus lesgegeven wordt. Daarbinnen wordt gedifferentieerd (basisstof, intensief of verdiepen).

Passende perspectieven

Op 12 jarige leeftijd zouden alle leerlingen het niveau van 1F moeten kunnen bereiken. Niet voor al onze leerlingen is dit haalbaar. De oorzaak kan liggen in:

- Gemiddelde cognitie maar er is sprake van een specifieke beperking door ADHD, ASS, dyscalculie, dyslexie;
- De thuissituatie die onvoldoende gericht is op schooltaal en/of een meertalige achtergrond;
- Lagere cognitie;
- Combinatie van factoren.

Voor onze leerlingen zijn lessen op de reguliere basisschool meestal te snel, te moeilijk, te abstract en wordt er te weinig geoefend en herhaald. Een betere afstemming van onderwijsaanbod op de onderwijsbehoeften is dan noodzakelijk. Op De Wissel bepalen we het aanbod a.d.h.v. het uitstroomperspectief. We prioriteren de doelen. We stellen ons de vraag: Welke doelen hebben prioriteit bij de uitstroombestemming van deze leerling en welke minder? Passende Perspectieven ondersteunt bij het maken van keuzes in doelen en heeft leerroutes samengesteld voor leerlingen die 1F op 12-jarige leeftijd niet halen.

Leerroute 1:

- o Leerlingen met (boven)gemiddelde cognitieve capaciteiten met beperking of stoornis;
- o Doorstroom naar VMBO-t, Havo of VWO;
- o Uitgaan van 1S, maar op die onderdelen waar de leerling uitvalt werken naar 1F met hulpmiddelen, aanpassingen en compenserende/dispenserende maatregelen.

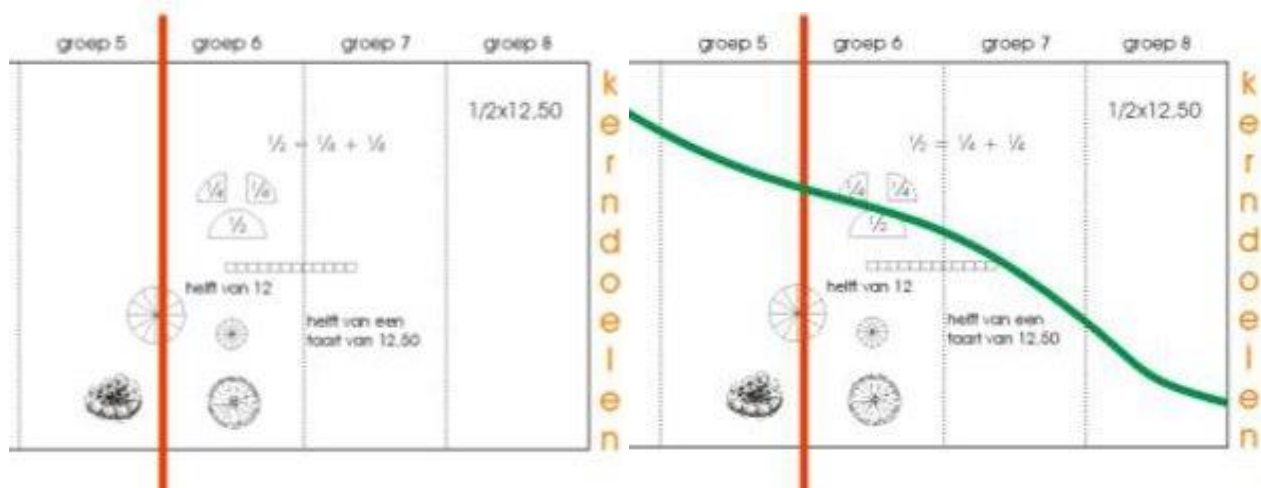
Leerroute 2:

- o Leerlingen met lagere cognitieve capaciteiten (al dan niet met beperking of stoornis);
- o Doorstroom naar VMBO-BB/KB;
- o Prioriteren binnen 1F op basis van gewenste basiskennis.

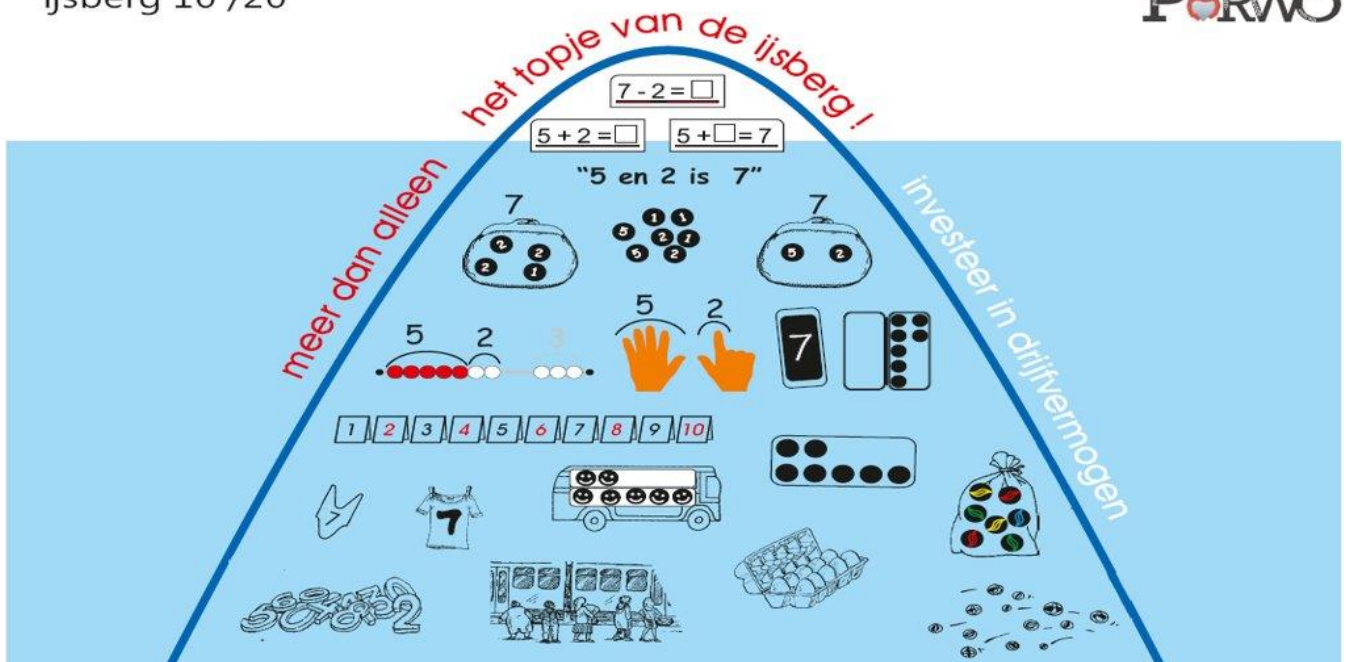
Leerroute 3:

- o Leerlingen met lagere cognitieve capaciteiten (al dan niet met beperking of stoornis);
- o Doorstroom naar Praktijkonderwijs of VSO-arbeid;
- o Keuze in 1F op onderdelen op basis van relevantie voor maatschappelijke zelfredzaamheid.

Passende Perspectieven streeft naar een andere balans in aanbod. Het richt zich op het niveau van handelen en op perspectiefrijke strategieën op een basaler niveau.

ijsberg 10 /20

[illegible]

14

Passend Reken en Wiskunde Onderwijs (PARWO)

Parwo is een methodiek die door meer en langer handelend rekenonderwijs, kinderen een stevigere rekenbasis biedt. Het is onderwijs waarin kinderen zelf met onderzoekende en speelse activiteiten hun rekenvaardigheid actief ontwikkelen en oefenen. De kracht van Parwo zit, naast methodisch werken, in handelend bezig zijn aan het drijfvermogen. Hierdoor kunnen kinderen stappen maken in hun rekenontwikkeling die anders voor hen niet zo vanzelfsprekend zouden zijn.

Burgerschapsvorming

Op SBO De Wissel zien wij het als onze taak om onze leerlingen te begeleiden naar sociale redzaamheid op school maar vooral ook daar buiten. Wij leren onze leerlingen om te gaan met conflicten, hun mening op een respectvolle wijze te uiten en elkaar en elkaars mening te respecteren. Wij werken met een leerlingenraad met vertegenwoordigers uit elke groep 7 en 8, door hun eigen groep gekozen. Sinds een aantal jaar werken we met SWPBS waarmee we actief gedragsverwachtingen bespreken, modellen, oefenen en belonen. Wij vinden het aanleren van sociaal gedrag erg belangrijk. Bij een deel van onze doelgroep gaat dit, om verschillende redenen, niet altijd vanzelf. Wij helpen hierbij zodat onze leerlingen zich voldoende sociale vaardigheden eigen maken voor nu en later. In verschillende van onze methodes is aandacht voor burgerschapsvorming.

Bijlage 7: Actief burgerschap op SBO De Wissel

Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Groeidocument

Voor alle leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring wordt er een groeidocument aangemaakt of overgenomen van de vorige school. Hierin is een totaaloverzicht van de problematiek van de leerling opgenomen en de centrale hulpvraag wordt vastgesteld. Het krijgen van een integraal beeld van een leerling maakt hiervan deel uit. Hierbij wordt een OPP-trap gemaakt passend bij onze toetsenserie van Cito. Middels deze documenten wordt de eerste aanzet gegeven tot leerlingenzorg.

OPP-trap

Op De Wissel werken we met de OPP-trap. Dit is een *communicatiemiddel* waarmee het ontwikkelingsperspectief met ouders en leerling besproken kan worden. De trap biedt visuele ondersteuning bij twee vragen:

- Bij het opstellen van het OPP: waar (in welke 'stroom') zit de leerling qua leerontwikkeling nu? Wat betekent dit voor de geplande uitstroombestemming?
- Bij het monitoren en evalueren van het OPP: zitten we qua leerrendement nog op koers richting de geplande uitstroombestemming?

De trap geeft alleen maar de leerontwikkeling tot nu toe weer. Het doet geen uitspraak over de geplande leerontwikkeling. Die uitspraak vergt 'wikken en wegen'. Dat moeten betrokkenen zelf doen door de voor het onderwijs relevante factoren van de leerling en de onderwijsleer- en opvoedingssituatie te analyseren. Het ontwikkelingsperspectief is immers niet alleen afhankelijk van het leerrendement tot nu toe, maar ook van bevorderende en belemmerende factoren van de leerling

(zoals werkhouding, sociaal-emotioneel functioneren, talenten, interesses en intelligentieniveau), evenals de kwaliteit van het onderwijs en het onderwijsondersteunend gedrag van ouders.

Bijlage 8: Groeidocumenten

Bijlage 9: OPP trap

Ons didactisch handelen

De leerkrachten schrijven hun didactisch handelen weg in de groepsplannen SEO, rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spelling. Twee keer per jaar worden deze tussentijds geëvalueerd en aangepast. Tijdens de groepsbesprekingen gaan de leerkrachten van de unit en de IB-er met elkaar in gesprek hierover.

Bijlage 10a: Attentieblad groepsplan niveau

Bijlage 10b: Attentieblad groepsplan seo

Samenwerking

Samenwerken is iets dat we hoog in het vaandel hebben staan. We hanteren niet voor niets met regelmaat de slogan 'alleen ga je sneller, samen kom je verder'. De samenwerking binnen het team is met name zichtbaar op de volgende wijzen:

Leerteams

In schooljaar 2018-2019 zijn wij gestart met het werken in Leerteams. Er wordt op gezette tijden gezamenlijk gewerkt aan het ontwikkelen van nieuw beleid. Het proces om met elkaar tot nieuw beleid te komen vinden wij net zo belangrijk als de inhoud. Het helpt ons de professionele dialoog met elkaar aan te gaan en gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen. Het draagt, door de bottom-up benadering, bij aan handelingsgericht werken. We hechten veel waarde aan het samen werken & leren, de professionele dialoog, de benutting van alle expertise binnen de organisatie en beleidsontwikkeling vanuit de praktijk.

Beleidsgroep

De beleidsgroep bestaat uit:

- IB-er onderbouw
- IB-er middenbouw
- IB-er Bovenbouw
- Bouwcoördinator onderbouw
- Bouwcoördinator middenbouw
- Bouwcoördinator bovenbouw
- Psycholoog
- Directeur
- Adjunct-directeuren

Jaarlijks komt de beleidsgroep vijfmaal bij elkaar om de uitvoering van het gemaakte beleid te organiseren, evalueren en bij te sturen. Input vanuit het team komt via de bouwvergaderingen en de bouwcoördinatoren op de agenda van het overleg. Output wordt via de bouwvergaderingen of de teaminfo gecommuniceerd met het team.

Passend Onderwijs

Met passend onderwijs wil de overheid bereiken dat alle kinderen een plek krijgen die past bij de onderwijsondersteuningsbehoefte en dat een kind naar een gewone school gaat als dat kan. Dat is precies zoals SBO De Wissel er ook in staat.

Doordat onze collegiale consultants (CC-ers) steeds vroeger in het proces van leerlingenzorg op de reguliere basisscholen worden betrokken, zijn zij meer in staat in een vroeg stadium mee te denken in het passender maken van het onderwijs bij de onderwijsbehoeften van zo'n kind. Dit heeft mogelijk tot effect dat kinderen in het regulier onderwijs eerder en beter worden geholpen en uitstroom naar het S(B)O niet of pas later noodzakelijk is. De komende jaren zal de samenwerking met het RSV Breda e.o. op dit gebied ook intensiveren om dit te bewerkstelligen.

Mocht een kind toch aangewezen zijn op het SBO dan bieden wij vanzelfsprekend een zo passend mogelijk aanbod. Jaarlijks wordt de mogelijkheid tot terugplaatsing in het regulier basisonderwijs overwogen.

Bijlage 11: Terugplaatsingstraject

Hoofdstuk 4 Hier willen wij naar toe

Onze ambitie voor de komende vier jaar

In de komende vier jaar ligt onze focus bij de drie kernambities van Delta-onderwijs. We doen dat op een manier die past bij de ontwikkeling van onze school en bij onze leerlingenpopulatie. Binnen Delta-onderwijs zijn drie kernambities gekozen die op hun beurt uiteengelegd zijn in een drietal speerpunten. Deze kernambities en de speerpunten stonden centraal bij de raadpleging van het schoolteam, de ouders en de leerlingen. Na de raadpleging is hun input geanalyseerd en zijn, in samenspraak met het schoolteam, op basis daarvan de actielijnen gekozen.

In dit hoofdstuk geven we eerst de kernambitie met de onderliggende speerpunten. Vervolgens vermelden we onze actielijnen. We onderbouwen onze keuze voor een actielijn met een korte toelichting.

Kernambitie 1: Borgen en versterken van de kwaliteit

Speerpunten:

- *We creëren voorwaarden voor leren en ontwikkelen*
- *We meten en verbeteren opbrengsten*

- Actielijn 1A: Planmatig werken aan het versterken van de executieve vaardigheden bij onze leerlingen.
- Actielijn 1B: Planmatig werken aan de doorontwikkeling van de sociale veiligheid van leerlingen.
- Actielijn 1C: Onderwijsresultaten als basis voor de sturing op onderwijskwaliteit en inhoudelijke ontwikkeling.
- Actielijn 1D: Verbeteren van de kwaliteit van het technisch leesonderwijs.

• **Actielijn 1A**

Afgelopen schoolplanperiode is een goede aanzet gemaakt voor het explicieter aanleren van executieve functies/ het versterken van de executieve functies van leerlingen. Leerkrachten zijn geschoold waardoor hun leerkrachtvaardigheden op dit punt zijn verbeterd. De komende jaren gaan we ons verder scholen en het aanleren van de executieve functies bij kinderen meer uitdiepen.

• **Actielijn 1B**

In schooljaar 2018-2019 is onze school bezocht door zowel de inspectie als de visitatiecommissie van Delta-onderwijs. Bij beide bezoeken viel het sterke pedagogische klimaat op. Om nog een kwaliteitsslag te maken, kwam naar voren dat het beloningssysteem voor PBS niet in alle groepen expliciet zichtbaar aanwezig was. De komende schoolplanperiode gaan we afspraken hierover aanhalen en vastleggen.

Daarnaast vinden we de ontwikkeling van zelfredzaamheid van onze leerlingen erg belangrijk. Hier is seksuele voorlichting een onderdeel van. Op uitdrukkelijk verzoek van het team is onderzoek gedaan

naar een schoolbrede methode hiervoor. De komende schoolplanperiode zullen we gebruiken om deze methode te implementeren.

- **Actielijn 1C**

Op individueel - en groepsniveau hebben we duidelijk zicht op de ontwikkeling van onze leerlingen en de resultaten van ons onderwijs; we analyseren de resultaten en zetten interventies in. Dat doen we goed en daar zijn we tevreden over. In deze actielijn gaat het echter om het schoolniveau: de eind- en tussentijdse resultaten van ons onderwijs. De onderwijsinspectie heeft voor wat betreft de eindresultaten voor scholen voor speciaal onderwijs geen norm vastgesteld. Het is aan de scholen zelf een norm te stellen en de resultaten van de leerlingen te relateren aan deze norm.

De volgende stap is het ontwikkelen van een Onderwijsinhoudelijke Planning- & controlcyclus. We laten ons daarbij inspireren door de financiële Planning- en controlcyclus (P&Ccyclus), de cyclus waarmee de leiding van een organisatie grip houdt en stuurt op de financiën. Grip houden en sturen op de onderwijskwaliteit kan op een vergelijkbare manier. Kenmerkend voor de Onderwijsinhoudelijke Planning en controlcyclus (P&C-cyclus) is het datagestuurd werken. We werken 'van data naar inzicht naar keuzes' en doorlopen daarbij achtereenvolgens een aantal vaste stappen. We gaan eerst met deze systematiek aan de slag bij de leeropbrengsten. Bij de cognitieve leerresultaten gaat het om de leergebieden Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Het regeerakkoord van september 2010 bestempelt namelijk deze vakken als de kernvakken van het onderwijs. In het schooljaar 2023-2024 zetten we de systematiek door naar de niet-cognitieve opbrengsten.

- **Actielijn 1D**

De afgelopen schoolplanperiode is ingezet op het verbeteren van het technisch leesonderwijs op het niveau van de groep. Komende periode willen we dit doortrekken naar zorgniveau 2 waarbij met name het aanscherpen van bestaand beleid en het format groepsplan centraal staan. Door data analyse (vanuit groepsbesprekingen, groepsplannen en/of klassenbezoeken) krijgen we zicht op de ontwikkelingen m.b.t. de kwaliteitsverbetering.

Kernambitie 2: Ruimte om te groeien

Speerpunten:

- *We garanderen een stevige basis*
- *Speerpunt: We doen recht aan ieders eigenheid*
- *Speerpunt: We maken leren en werken betekenisvol*

Actielijn 2A: Bewegen, ontdekken, onderzoeken en handelen als basis voor leren.

Actielijn 2B Inzet Passende Perspectieven verdiepen en verbreden.

Actielijn 2C: Implementatie en scholing begrijpend lezen.

Actielijn 2D: Implementatie en scholing cultuur- en techniekonderwijs

- **Actielijn 2A**

Door in te zetten op ontwikkeling op sociaal en cognitief vlak en op meer handelen en bewegen, willen we zorgen voor ontspanning en een algeheel gevoel van veiligheid. Dit komt de brede ontwikkeling van kinderen ten goede komt. Op De Wissel werken we met een doelgroep die later vaak met hun handen gaat werken. 'Handelend' leert het merendeel van onze leerlingen sneller en beter. De SBOplus groepen bieden we één keer per week een praktijkmiddag (domeinmiddag) die aansluit op de domeinen van het Praktijkonderwijs. Voor de overige groepen is er geen structureel aanbod op dit gebied. We komen hierin onvoldoende tegemoet aan de onderwijsbehoefte van veel van onze leerlingen. Daar gaan we in de komende vier jaar verandering in brengen.

- **Actielijn 2B**

Er is reeds een aanzet gemaakt met het werken met Passende Perspectieven als richtlijn voor leerkrachten om beredeneerd keuzes te maken in het onderwijsaanbod voor kinderen die op 12-jarige leeftijd niveau 1F niet halen. We willen deze ontwikkeling doorzetten en verbreden naar Passende Perspectieven Taal.

- **Actielijn 2C**

In schooljaar 2019-2020 is gekozen voor een nieuwe methode voor begrijpend lezen. Deze zal geïmplementeerd gaan worden binnen ons onderwijs. Door ook begrijpend luisteren en woordenschat hierbij te betrekken, willen we een kwaliteitsslag kunnen maken op het gebied van Begrijpend lezen.

- **Actielijn 2D**

We hebben, dankzij de inzet van een LOF-subsidie, een ontwikkeling kunnen inzetten m.b.t. ons cultuur- en techniekonderwijs. Deze willen we de komende jaren vasthouden en uitbreiden zodat beide vakken een vaste plaats (letterlijk en figuurlijk) binnen ons onderwijs krijgt.

Kernambitie 3: Leren van en met elkaar

Speerpunten:

- *We nemen verantwoordelijkheid voor integrale gezamenlijke ontwikkeling.*
- *We werken aan blijvende aantrekkingskracht.*
- *We zijn in verbinding met onze partners.*

Actielijn 3A: De Wissel draagt haar expertise meer naar buiten uit.

Actielijn 3B: Inzet communicatiemiddelen vergroten.

Actielijn 3C: Doorgaande leerlijn 4-18 jaar beschrijven

Actielijn 3D: Een stevige basis op cognitief vlak voor kinderen met een taalachterstand.

- **Actielijn 3A**

Onze Collegiale Consultanten zullen zich vanaf schooljaar 2020-2021 op detacheringsbasis aansluiten van het centraal ondersteuningsteam van het RSV Breda e.o. Zij stellen daarmee hun expertise ter beschikking bij de verschillende werkeenheden en zijn daarmee nauw betrokken bij ontwikkeling van de reguliere scholen van ons voedingsgebied met als doel een kwaliteitsslag te maken m.b.t. Passend Onderwijs. Tevens sluiten de consultants zich aan bij het netwerk van CC-ers en AB-ers binnen het samenwerkingsverband en gaan zij zich binnen deze setting verder scholen.

De Wissel organiseert jaarlijks een thema-avond voor alle belangstellenden binnen onze stichting om expertise te delen en ons netwerk blijvend te vergroten en versterken.

- **Actielijn 3B**

In schooljaar 2019-2020 zijn we gestart met het werken in Office 365. We verwerken ons administratie en mail via dit systeem. Er zijn echter nog veel meer mogelijkheden die we gaan inzetten. Denk hierbij aan Teams om videobellen mogelijk te maken. We gaan kennismaken met verschillende onderdelen van het Office-pakket om te bepalen wat ondersteunend kan zijn aan onze organisatie. Ook zijn we met Chromebooks gaan werken waardoor alle leerlingen een Google-account hebben. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om Google classroom in te zetten. Dit was al eerder ter sprake gekomen maar de ontwikkelingen rondom de Corona-crisis en het thuisonderwijs in de tweede helft van schooljaar 2019-2020, hebben de noodzaak duidelijk aan het licht gebracht.

- **Actielijn 3C**

Praktijkschool De Zwaaihoek en SBO De Wissel worden aangestuurd door dezelfde directeur. Dit schept mogelijkheden om een meer doorgaande leerlijn vorm te geven om een soepele overgang van PO naar VO te bewerkstelligen. Een groot deel van onze populatie stroomt ook uit naar het Praktijkonderwijs en veelal naar De Zwaaihoek. We starten daarom met de leerlijn SBO-Pro. In de toekomst breiden we dit mogelijk uit met een leerlijn SBO-VMBO.

- **Actielijn 3D**

We zien de afgelopen jaren meer aanmeldingen van kinderen met een forse achterstand op taalgebied als gevolg van hun migrantenachtergrond. Veelal zijn deze kinderen pas enkele jaren in Nederland en hebben zij een extra taalaanbod gehad gedurende de periode van 1 tot 2 jaar. De kinderen die doorstromen naar het SBO hebben tevens een cognitieve achterstand. Hierdoor hebben zij onvoldoende baat gehad bij het taalaanbod; zij hebben immers meer tijd nodig om zich leerstof eigen te maken. Deze kinderen dreigen tussen de wal en schip te geraken omdat wij hen niet een passend aanbod kunnen bieden. Wij gaan de komende schoolplanperiode het gesprek aan met het RSV Breda e.o. over de organisatorische en financiële invulling. Inhoudelijk zoeken we de samenwerking met de NAZ-voorziening, welke NT2 onderwijs biedt aan leerlingen uit het regulier onderwijs binnen onze stichting.

Hoofdstuk 5 Ons stelsel van kwaliteitszorg

Onze kwaliteitszorg

Ondersteuningsniveaus

Niveau 1: De leerkracht staat centraal.

Hij is in eerste instantie verantwoordelijk voor de ondersteuning aan leerlingen. De leerkracht informeert zich middels het groeidocument en overige dossierstukken. Het werken met de leerling wordt weggeschreven in groepsplannen, die 2x per jaar worden ingevuld/bijgewerkt en besproken in de groepsbespreking. Indien er zich problemen voordoen dan zal de leerkracht een signaleringsonderzoek uitvoeren. De inhoud hiervan wordt afhankelijk van de aard van het probleem bepaald. Gerichte observaties en methode gebonden toetsen kunnen bijdragen om aan de juiste instructie- en ondersteuningsbehoeften van het kind te voldoen. Contacten met collega's en / of ouders kunnen hierbij een hulp zijn.

Niveau 2: Leerlingbespreking

Een leerlingbespreking is de bespreking tussen interne begeleider en groepsleerkracht van een zorgleerling of zorgleerlingen. Het gesprek betreft de ontwikkeling c.q. voortgang van deze leerling of leerlingen met betrekking tot de onderwijsbehoeften en de hulpvraag op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling. Er wordt gezamenlijk gezocht naar oplossingen. Hier kunnen handelingsadviezen uit voortvloeien die worden weergegeven in het groeidocument en overgenomen worden in het groepsplan of in een individueel handelingsplan.

Niveau 3: Intern Ondersteuningsteam (IOT)

De interne begeleider voert binnen het IOT overleg met de gedragswetenschapper (orthopedagoog / psycholoog), schoolarts, logopediste (M)RT'er of de schoolmaatschappelijke werkster.

Niveau 4: Extern Ondersteuningsteam (EOT)

In deze commissie zitten, onder voorzitterschap van de adjunct-directeur, de interne begeleiders, gedragswetenschapper, schoolmaatschappelijk werker en schoolarts bijeen. Vanuit iedere discipline worden aanbevelingen gedaan met betrekking tot het probleem.

Indien het EOT voor een leerling, de handelingsverlegenheid van de school vaststelt, kan er een verwijzingstraject aangegaan worden.

Bijlage 12: Organogram

Bijlage 13: Schoolspecifiek ondersteuningsplan

Tevredenheidsonderzoek (waaronder monitoring sociale veiligheid)

Delta-onderwijs heeft ervoor gekozen om het tevredenheidsonderzoek van Vensters als basis te nemen voor leerlingen (sociale veiligheid), ouders en medewerkers. Het bestuur heeft met dit onderzoek een vergelijking tussen de scholen en een benchmark met landelijke gegevens.

De leerlingtevredenheid/sociale veiligheid wordt jaarlijks gemeten. De vragenlijst van Vensters is bestemd voor de groepen 6,7 en 8. De uitslag van de tevredenheid van de leerlingen wordt gepubliceerd op Vensters en gedeeld met de inspectie. Tevens maakt Vensters op bestuursniveau een overzicht van de Sociale Veiligheid.

Een keer per twee jaar worden de vragenlijst oudertevredenheid uit Vensters afgenomen, net als de vragenlijst medewerkerstevredenheid. Een keer per vier jaar wordt aanvullend de Quicksan Welzijn personeel uit De Arbomeester afgenomen in het kader van de RI&E.

De uitkomsten van deze onderzoeken worden verwerkt in een rapportage inclusief een plan van aanpak.

Hoofdstuk 6 Het personeelsbeleid

Onze visie op professionalisering

Op De Wissel vinden we dat scholing en kwaliteit hand in hand gaan. Daarom vragen we aan alle leerkrachten een relevante aanvullende Post-HBO opleiding te volgen.

Verder zetten we in op:

- Individuele scholing (expert)
- Teamscholing
- Professionele cultuur door de inzet van leerteams
- Expertise en kennis delen

Bekwaamheidseisen

Op De Wissel volgen we de gesprekkencyclus zoals deze is vormgegeven binnen Delta-onderwijs. We gaan uit van de landelijk opgestelde bekwaamheidseisen welke onderwerp van gesprek zijn bij klassenbezoeken, functionerings- en beoordelingsgesprekken.

Nieuwe en beginnende leerkrachten

Elke leerkracht die op De Wissel start, wordt het eerste jaar extra ondersteund door de betreffende IB-er. Dit geldt voor een beginnende leerkracht maar zeker ook voor een nieuwe leerkracht die start op het SBO. Het werken op een SBO-school vraagt soms andere vaardigheden of kennis. We zijn ons daar bewust van en ondersteunen de nieuwe leerkrachten hier zo goed als mogelijk in. Naast de ondersteuning door de IB-er, wordt een nieuwe leerkracht altijd binnen een unit geplaatst met tenminste één ervaren leerkracht. Op die manier krijgt de beginnende leerkracht de tijd om zich het werken op De Wissel eigen te maken.

Aansturing

Onze aansturingsfilosofie is gericht op gezamenlijke verantwoordelijkheid, professionele dialoog & ontwikkeling. Alleen ga je sneller, samen kom je verder! Een fijn en professioneel team maakt dat je een werkplek kunt bieden waar mensen zich gewaardeerd en gezien voelen. We willen hier blijvend aandacht voor houden.

Bijlage

Meerjarenbeleidsplan